

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі Комунального закладу «Харківська спеціальна школа № 6» Харківської обласної ради

01 серпня 2025 року

м. Харків

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Цвеліх Максим Павлович – головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Лисаков Владислав Віталійович – головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився у присутності Смірної Людмили Олександрівни, заступниці директора з адміністративно-господарської роботи Комунального закладу «Харківська спеціальна школа № 6» Харківської обласної ради (далі – Школа);

Безкровної Дар'ї Дмитрівни, в.о. директора Школи.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Комунальний заклад «Харківська спеціальна школа № 6» Харківської обласної ради.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Франтішка Крала, буд. 49, м. Харків, Харківська область.

Форма власності: комунальна (комунальний заклад)

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: Харківська обласна рада – Комунальний заклад «Харківська спеціальна школа № 6» Харківської обласної ради.

Об'єкт зареєстровано у переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Моніторинговий візит здійснюється вперше.

Розташування

МТП, його житлові та функціональні приміщення розташовані в триповерховому корпусі освітнього закладу. Зупинка громадського транспорту (тролейбус, автобус) знаходиться на відстані 300 м., у пішій доступності знаходиться ринок та продуктові магазини знаходяться (400 м. від МТП), школа та дитячий

садок знаходиться на базі балансоутримувача, поліклініка (1,8 км), аптеки (300 м). За повідомленням мешканців, об'єкти соціальної інфраструктури знаходяться в зоні доступності громадського транспорту.

Наповненість

За даними адміністрації МТП, будівля розрахована на перебування 60 мешканців, які належать до ВПО. У МТП станом на момент моніторингу перебуває 33 осіб з числа ВПО, з них 25 жінок, 7 чоловіків, та одна дитина, відсоток заповнення становить 55%. Із загальної кількості мешканців 24 особи пенсійного віку, в МТП проживає 4 мешканці, які мають підтверджену групу інвалідності. Облік та статистика стосовно заселених мешканців в МТП ведеться керівництвом щотижнево.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Моніторинговою групою з'ясовано, що проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі, перед заселенням мешканці заключають договір про право користування житловими приміщеннями будівлі МТП відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2023 року № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» (далі – Постанова № 930). При спілкуванні з мешканцями з'ясовано, що при заселенні до МТП ВПО ознайомлюються зі змістом договору про право користування житловими приміщеннями, правилами перебування у гуртожитку, з правилами проживання ознайомлюються при заключенні такого договору. Після спливу терміну дії договору із мешканцями, договір переукладається повторно на наступні 6 місяців, якщо ВПО продовжують проживати в МТП.

Адміністрація повідомляє, що Школа як балансоутримувач отримує компенсацію з державного бюджету за спожитий обсяг комунальних послуг внутрішньо переміщеними особами.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Моніторинговою групою встановлено, що будівля МТП забезпечена централізованим електро-, тепло- та водопостачанням. Будівля освітнього закладу оснащена системою водовідведення. Гаряча вода, яка подається в душових кімнатах, санвузлів нагрівається бойлерами, які встановлені у душових кімнатах будівлі МТП. Система вентиляції в будинку МТП відсутня. В гуртожитку є альтернативні джерела електроенергії (два дизельних та один бензиновий генератори), однак відсутній запас палива для роботи таких генераторів.

Харчування

ВПО харчуються переважно самотійно. Мешканці гуртожитку зазначили, що до МТП щодня благодійні організації привозять безкоштовні обідні набори. В корпусі будівлі МТП в приміщенні їдальні (фото 2,3) облаштовано простір для приготування їжі, який оснащений трьома електричними плитами на 5 комфорках та холодильником, стійкою для зберігання кухонних інструментів. При цьому в зазначеному приміщенні відсутня мийка, за повідомленням мешканців кількість нагрівальних поверхонь для приготування їжі недостатня для поточної кількості

мешканців, за словами ВПО, можуть утворюватись черги на те щоб приготувати їжу.

Питну воду мешканці МТП купляють самостійно або набирають з джерел. В МТП є кулер для набору питної води з бутлів, який наразі не використовується (фото 4).

Санітарія та гігієна

На кожному поверсі є приміщення санвузла, які розділені окремо на душові та туалетні приміщення з умивальниками (фото 4, 5). На поверххах розміщено два душових приміщення, в кожному по дві душових кабінки. Приміщення санвузла не розділені за статтю, зачиняються на замок. В приміщеннях санвузлів за спостереженням моніторингової групи не сиро, відсутня пліснява. За допомогою вікон в стані провітрювання приміщення вентилуються.

В будівлі МТП є лише одна пральна машина (фото 6), що відповідно до поточної кількості осіб, які проживають в МТП не відповідає вимогам підпункту 17 пункту 8 Постанови № 930. В МТП відсутні сушильні машини, натомість мешканці сушать свій одяг та білизну ззовні на імпровізованих стійках для сушіння.

Прибирання території загального користування, коридорів здійснюють працівники гуртожитку, прибирання кімнат в блоках здійснюють мешканці гуртожитку за встановленим графіком.

Протипожежна безпека

На поверххах наявні вогнегасники та розміщені плани евакуації на випадок надзвичайних ситуацій (фото 7).

З'ясовано, що МТП забезпечене приміщенням укриття, де мешканці можуть перебувати під час повітряної тривоги (фото 8). Укриття освітлюється, має декілька приміщень, в кожному є запаси питної води, розміщені корпуси ліжок для тривалого перебування громадян під час повітряної тривоги. Також в приміщенні укриття є умивальник, душ, є доступ до Wi-Fi, розетки для зарядки електронних пристроїв.

Безбар'єрність

Незважаючи на те, що в МТП проживають особи, які належать до маломобільних груп населення, зокрема особи з порушенням опорно-рухового апарату, навколишній та внутрішній простір будівлі МТП не забезпечує безбар'єрний доступ для мешканців, які належать до ВПО.

Маломобільні мешканці розміщуються на другому поверсі житлового корпусу МТП, шлях до житлових кімнат супроводжується сходами та дверними порогами. Туалетні та душові приміщення не адаптовані для маломобільних груп населення, біля душових кабін, рукомийників та туалетів немає поручнів.

Пандус знаходиться лише біля головної вхідної групи будівлі Школи, однак житловий корпус МТП знаходиться в іншій частині будівлі, вхід до якого здійснюється по сходах окремої вхідної групи. Шляхи до МТП, внутрішні коридори та шляхи до приміщення їдальні не адаптоване для потреб маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

В житловому корпусі будівлі МТП використовуються лише приміщення загального типу (фото 9) (розміщення від 10 до 17 осіб). Моніторингова група з'ясувала, що розміщення у кімнатах загального типу не проводиться за ознакою статі, подружжя та родини не забезпечуються окремим приміщеннями, хоча у будівлі МТП передбачені невеликі приміщення для розміщення від 2 до 3 осіб, що підходить для сімейного розміщення. Кімнати забезпечені меблями, наявні ліжка, стільці, столи, шафи, тумби). Вікна в житлових кімнатах металопластикові, однак внаслідок обстрілів та пожежі пошкоджено 16 металопластикових склопакетів, з них 4 у кімнаті, 1 в їдальні, 11 у функціональних приміщеннях (фото 10).

При спілкуванні з мешканцями з'ясовано, що мешканці не повністю задоволені умовами проживання в кімнатах. Відзначається що в опалювальний сезон температура в приміщенні є заниженою (за повідомленням мешканців +17°C). Радіатори, що є частиною системи опалення працює некоректно, через що житлові приміщення опалюються погано.

Дозвілля

Станом на момент моніторингу в будівлі МТП на першому поверсі наявне приміщення дитячого функціонального простору, де також є простір для проведення загальних зборів мешканців та проведення правоосвітніх заходів благодійними організаціями. Також окремо у актовій залі та вестибюльному приміщенні розміщений інформаційний куточок із книгами та музичними інструментами. На базі Школи є бібліотека, яка доступна для мешканців МТП.

Біля житлового корпусу МТП розміщений дитячий майданчик та майданчик для зайняття спортом (фото 11,12).

Доступ до інформації та послуги

На першому поверсі розміщені інформаційні буклети та стенди, на яких відображено довідкову інформацію та можливості отримати різного роду допомогу, Благодійні організації надають мешканцям послуги харчування (щоденний обідній раціон) для мешканців МТП, зокрема є інформація як звернутись до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Комунікація між адміністрацією та мешканцями проводиться, щоденно у разі потреби здійснюється прийом громадян за різних питань у кабінеті керівника МТП на першому поверсі.

МТП відвідують неурядові громадські організації, що надають ВПО психологічну, правову допомогу, а також фінансують ремонтні роботи та забезпечують оновленою побутовою технікою, зокрема холодильниками та бойлерами.

Більшість мешканців вже уклали декларації з місцевими лікарями в КНП «Міська поліклініка № 18» Харківської міської ради. Мешканці закладу, які мають відповідне право, – отримують кризову виплату (допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам).

Освіта

В МТП проживає одна дитина шкільного віку. Дитина навчається на базі освітнього закладу-балансоутримувача за дистанційною формою навчання. Дитина навчається в приміщенні дитячого простору на першому поверсі, забезпечена власними пристроями для дистанційного навчання (фото 13).

Працевлаштування

Адміністрацією МТП зазначає, що жоден із мешканців МТП не працевлаштований.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 8 особами

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, заяв про порушення прав не надходило. Умовами проживання у гуртожитку опитувані мешканці задоволені, були надані роз'яснення про звернення до Уповноваженого за захистом своїх соціально-економічних прав.

Правопросвітницький захід проведено для 10 осіб

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та підстави звернення за захистом прав, зокрема було повідомлено актуальний порядок отримання компенсації за пошкоджене/зруйноване житло внаслідок збройної агресії РФ проти України.

Загальні потреби МТП:

Моніторинговою групо зафіксовано потребу від адміністрації МТП в забезпеченні палива для генератора на випадок тривалих відключень світла, заміні 16 склопакетів в функціональних та житлових приміщеннях МТП, ремонт покрівлі даху житлового корпусу МТП, забезпечення 1 пральної та 1 сушильної машини.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

1. опрацювати спільно з благодійними організаціями питання забезпечення мешканців МТП чоловічим та жіночим одягом, паливом для роботи генераторів;
2. замінити пошкоджені склопакети в житлових та функціональних приміщеннях МТП на нові;
3. опрацювати спільно з благодійними організаціями питання забезпечення МТП 1 пральною та 1 сушильною машиною;
4. забезпечити роздільне приміщення мешканців МТП за статтю та за родинними зв'язками;
5. перевірити роботи системи опалення в житлових приміщеннях МТП, усунути недоліки роботи системи опалення у разі їх виявлення;
6. адаптувати функціональні приміщення МТП (вхідна група, душові, туалетні приміщення) для потреб маломобільних груп населення.

Керівник моніторингової групи:

**головний спеціаліст відділу
сприяння роботи регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Максим ЦВЕЛИХ

**головний спеціаліст відділу
сприяння роботи регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Владислав ЛИСАКОВ

Додатки:

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

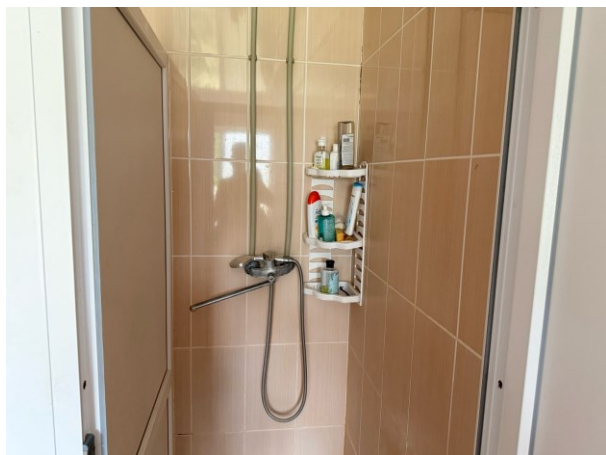

Фото 6

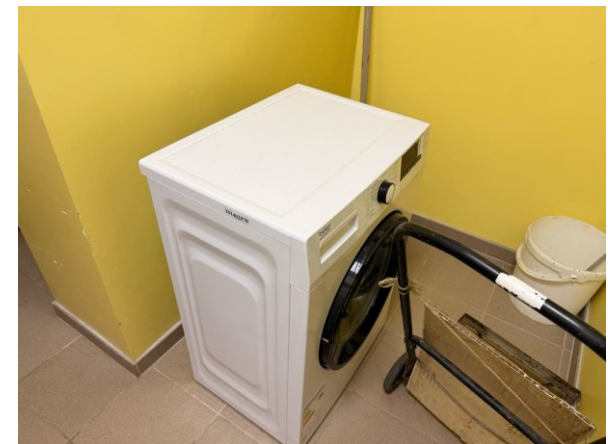

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Фото 13